

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 686/4
Podgorica, 13.04.2023. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-686 od 15.03.2023. godine), direktorica Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „AST“ d.o.o iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „Prva TV“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera jer je tokom dječije emisije „Lagalice“ dana 15.03.2023. godine, u terminu od 10-11 sati:
 - a) emitovao logotip sponzora i plasman proizvoda tokom dječije emisije,
 - b) emitovao oglase u dječijem programu koji traje manje od 30 minuta.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) emitovanja logotipa sponzora odnosno plasmana proizvoda u programu namijenjenom djeci, što je zabranjeno članom 95 stav 7 odnosno 96 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i člana 64 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 36/11).
 - b) kršenja obaveze da oglasi i telešoping ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće, odnosno da emitovanje programa za djecu može biti prekinuto oglasima i/ili telešopingom jednom na svakih 30 minuta, ukoliko je planirano trajanje programa duže od 30 minuta, što je propisano članom 43 stav 1 tačka e) i 48 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama.
3. Nalaže se privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Prva TV“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje broj O-TV-K-15.
4. Privredno društvo „AST“ d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „Prva TV“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru opšteg televizijskog programa 'Prva TV', upozorenje zbog toga što je tokom emisije 'Lagalice', dana 15.03.2023. godine, u terminu od 10-11 sati, emitovao logotip sponzora odnosno plasman proizvoda i oglase u dječijoj emisiji koja je trajala manje od 30 minuta“.
5. Privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja, u pisanoj formi, u roku od 24 časa od objavljivanja.
6. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
7. Ovo rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

8. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 15.03.2023. godine Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor na rad privrednog društva „AST“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), kao emitera opšteg televizijskog programa „Prva TV“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-686 od 15.03.2023. godine).

Podnosilac prigovora navodi: *„Emiter je tokom dječije emisije emitovao sponzorski logo kompanije 'Dexi Co' što je u suprotnosti sa članom 64 stav 2, obzirom da je strogo i jasno definisano da nije dopušteno prikazivanje logotipa sponzora tokom dječijih, dokumentarnih i vjerskih programa.“*

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja člana 95 stav 7 i 96 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), člana 45 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, člana 43 stav 1 tačka e), 48 stav 2 i člana 64 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: Pravilnik) i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-15.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je nakon uvida u snimak emitovanih programskih sadržaja sačinio Nalaz dana 05.04.2023. godine (Nalaz Sektora za monitoring broj 02-686/1 od 05.04.2023. godine).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona i Pravilnika, Agencija je emiteru dostavila Zahtjev za izjašnjenje i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-686/2 od 06.04.2023. godine).

Dana 07.04.2023. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-686/3 od 07.04.2023. godine) u kojem navodi da je *„emisiju 'Lagalice' ...format koji nije namijenjen isključivo djeci, već i njihovim roditeljima kao i generalno opštoj populaciji, budući da je sam koncept emisije takav da kroz igru i pitalice djeca mogu iskazati svoju kreativnost i duhovitost koja može biti interesantna i široj ciljnoj grupi.“* Takođe ističe da *„budući da se u okviru emisije dodjeljuju nagrade, za potrebe same proizvodnje emisije potrebno je bilo pronaći i sponzora koji će učestvovati u produkciji, ali se ni u jednoj epizodi eksplicitno ne prikazuje konkretan proizvod niti njegova cijena, niti se dovodi gledaoci u zabludu o tome da je pojedina nagrada koju voditelj uručuje učesnicima ima neku konkretnu cijenu, vrijednost da bi se direktno pozvalo na kupovinu.“* Po mišljenju emitera, s obzirom da se *„radi o kupljenom formatu, ... nije u obavezi da emituje grafičke bilborde prije i proslje emisije o sponzoru (jer su emisije isporučene od strane dobavljača kao takve niti u Crnoj Gori postoji kompanija koja nosi ime DEXI CO KIDS, pa ne postoji novčana ili bilo kakva druga korist za emitera)“*. Emiter je informisao da će ubuduće *„isti biti ...uklonjeni kao i prateći oglasni i samopromotivni blokovi unutar emisije“*.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVIA komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- Oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona i član 4 stav 1 tačka b. Pravilnika).
- Sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva bilo koje učešće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja audiovizuelnih medijskih usluga, niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radio i/ili televizijskih programa, s ciljem da promoviše svoje ili tuđe ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge (član 8 stav 1 tač. 17 Zakona i član 4 stav 1 tačka n) Pravilnika).

- Plasman proizvoda je komercijalna audio-vizuelna komunikacija koja se sastoji od isticanja unutar programa (uključivanjem ili pominjanjem) nekog proizvoda, usluge ili njihovog trgovinskog znaka, uz određenu finansijsku ili sličnu naknadu (član 8 stav 1 tačka 18 Zakona).
- Članom 43 stav 1 tačka e) Pravilnika propisano je da oglasi i telešoping ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće. Nadalje, članom 48 stav 2 Pravilnika je propisano da emitovanje programa za djecu može biti prekinuto oglasima i/ili telešopingom jednom na svakih 30 minuta, ukoliko je planirano trajanje programa duže od 30 minuta.
- Članom 95 stav 7 Zakona i 64 stav 2 Pravilnika je propisano da nije dopušteno prikazivanje logotipa sponzora tokom dječjih, dokumentarnih i vjerskih programa.
- Članom 96 stav 1 Zakona zabranjen je plasman proizvoda. Stavom 2 ovog člana Zakona propisan je set izuzetaka od pomenute zabrane, ali on ne uključuje programe namijenjene djeci.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog programa, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 15.03.2023. godine, emitovao je programski sadržaj pod nazivom „Lagalice“ prema rasporedu kako slijedi, uključujući oglasne sadržaje:

Datum	Termin	Početak	Kraj	Trajanje	Opis
15.03.2023.	10-11h	10:00:50	10:29:19	0:28:29	premijera
		10:19:41	10:22:00	0:02:19	Oglašavanje (blok)
		10:22:06	10:24:05	0:01:59	Oglašavanje samopromocija

2. Na početku odnosno na kraju programskog sadržaja, na punom ekranu, emitovano je grafičko obavještenje o postojanju plasmana proizvoda (crveni krug sa bijelo ispisanim latiničnim slovima PP), kao i poruka sljedeće sadržine: „Ovaj program sadrži plasman proizvoda“, odnosno na kraju „Ovaj program sadržao je plasman proizvoda“, uz istovremeno čitanje od strane spikera.
3. U toku emisije, u donjem desnom uglu ekrana, emitovana je grafička insertacija koja upućuje na postojanje plasmana proizvoda (PP).
4. Na početku i na kraju emisije, na punom ekranu, emitovano je grafičko obavještenje o postojanju sponzora emisije sljedeće sadržine: „Sponzor emisije: „DEXY CO kids“ (logo kompanije), uz istovremeno čitanje od strane spikera.
5. Emisija „Lagalice“ predstavlja programski sadržaj posvećen djeci i u čijoj realizaciji značajnu ulogu imaju djeca, uzrasta od četiri do osam godina koja daju zanimljive odgovore na pitanja iz svakodnevnog života, što ga svrstava u dječiji program, bez obzira na navode iz izjašnjenja da je „u pitanju format koji nije namijenjena isključivo djeci, već i njihovim roditeljima kao i generalno opštoj populaciji“.
6. Sponzor emisije „DEXY CO kids“ bio je označen na početku i na kraju emitovanog programskog sadržaja grafičkim obavještenjem („Sponzor emisije: „DEXY CO kids“), uz istovremeno čitanje od strane spikera. Pored toga, na početku odnosno na kraju programskog sadržaja, na punom ekranu, emitovano je grafičko obavještenje o postojanju plasmana proizvoda.
7. Uvažavajući i izjašnjenje emitera da je „za potrebe same proizvodnje emisije potrebno pronaći i sponzora“, ne može se prenebregnuti činjenica nije dopušteno prikazivanje logotipa sponzora, odnosno plasman proizvoda u programu namijenjenom djeci (član 95 stav 7 odnosno 96 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 64 stav 2 Pravilnika).
8. Uzimajući u obzir činjenicu da je oglasni blok emitovan u toku navedenog dječijeg sadržaja koji je trajao manje od 30 minuta, nesporno je da je emiter prekršio član 43 stav 1 tačka e) i

član 48 stav 2 Pravilnika kojim je propisano da oglasi i telešoping ne smiju biti uključeni u programe koji traju 30 minuta ili kraće, odnosno da emitovanje programa za djecu može biti prekinuto oglasima i/ili telešopingom jednom na svakih 30 minuta, ukoliko je planirano trajanje programa duže od 30 minuta.

9. Uvažavajući izjašnjenje emitera i njegovu riješenost da ubuduće postupa u skladu sa propisima, ne može se prenebregnuti činjenica da je emiter prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama koji su predviđeni u Zakonu i Pravilniku. Činjenica da je emitovao logotip sponzora odnosno plasman proizvoda i oglase u dječijoj emisiji koja traje manje od 30 minuta, emitera čini odgovornim za kršenje propisanih obaveza.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno izdatom Odbrenju za emitovanje emiter dužan da emituje programske sadržaje u skladu sa Zakonom i standardima o komercijalnim AVM komunikacijama, kao i drugim podzakonskim aktima koje, saglasno Zakonu, donesi Agencija, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem programskih sadržaja prekršio član 95 stav 7 i 96 Zakona, član 43 stav 1 tačka e), 48 stav 2 i član 64 stav 2 Pravilnika i tač. 2.3. izdatog Odbrenja za emitovanje O-TV-K-15.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 140 st. 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, u okviru televizijskog programa „Prva TV“, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (sadržaj, datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Pripremila: Zorica Popović

Odobrila: Jadranka Vojvodić

Dostavljeno:

- Privredno društvo „AST“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva